

Δάκρυα Μετανοίας

/ Γενικά Θέματα / Ορθόδοξη πίστη

Υπάρχουν κι άλλα δάκρυα, για τα οποία ευρύτατος λόγος γίνεται στην Αγία Γραφή. Είναι τα δάκρυα της μετανοίας...

Χωρίς αυτά θα ήταν αδύνατη η σωτηρία του ανθρώπου. Εύκολα κανείς γλιστράει στο κακό. Σκλαβώνεται από την αμαρτία. Ξεσχίζει την ψυχή του στα θανατηφόρα αγκάθια της. Και τότε ένα μέσο θεραπείας υπάρχει.

Τα θερμά δάκρυα της αληθινής μετανοίας. Ο Δαβίδ αμάρτησε τόσο βαριά. Η μετάνοιά του όμως και τα ποτάμια των δακρύων του, τον έφεραν και πάλι στο Θεό. Αστείρευτες είχαν γίνει των ματιών του οι βρύσες. «Λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω»· ἔλεγε με βαθειά συντριβή (Ψαλμ. στ', 7). «ἐγενήθη μοι τὰ δάκρυά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτὸς...» (Ψαλμ. μα', 4). Οι ψαλμοί αυτοί της μετανοίας του «καλλιπενθούς» Δαβίδ έγιναν άριστοι βοηθοί, σωστοί ανελκυστήρες, για να σηκώνονται από τα βάραθρα του κακού τόσες και τόσες πεσμένες ψυχές.

Θυμηθείτε τον Απόστολο Πέτρο. Σε μια στιγμή αδυναμίας αρνήθηκε τρεις φορές τον Θείο Διδάσκαλό του. Συνέρχεται όμως. Μετανοεί. Συντρίβεται η ψυχή του. «...καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς» (Ματθ. κστ', 75). Κλάψε λοιπόν Πέτρε.

Κλάψε, αφού ο Θεός σου έδωσε «την χάριν των δακρύων» (Μ. Αθανάσιος). «Ο Απόστολος Πέτρος έκλαψε πικρά για το αμάρτημά του έχυσε περισσότερα δάκρυα από όσα είχε χύσει, αφότου υπήρχε στον κόσμο αυτό», όπως έλεγε ο Μωριάκ. Και ο Παπίνι προσθέτει: «Το κλάμα του Πέτρου ξέπλυνε για πάντα το στόμα, που αρνήθηκε». Αυτό το κλάμα είδε ο Χριστός και τον ανεγνώρισε και πάλι μαθητή Του. Και ρωτάει ένας σύγχρονος εκκλησιαστικός συγγραφέας:» Ποια ήταν η διαφορά του Ιούδα από τον Πέτρο; Ο πρώτος δεν μπόρεσε να κλάψει· και χάθηκε. Ο δεύτερος έκλαψε και σώθηκε».

Το ίδιο και η «αμαρτωλός» γυναίκα, την οποία μας θυμίζει κάθε Μ. Τρίτη η Εκκλησία μας. «...Κλαίουσα, ήρξατο βρέχειν τούς πόδας Αὐτοῦ (του Χριστού) τοῖς δάκρυσιν...» (Λουκ. ζ' 38). Με απaráμιλλη τέχνη η Κασσιανή ζωγραφίζει τη μετάνοια της γυναίκας αυτής. Στο στόμα της βάζει τα λόγια εκείνα, που έχουν μείνει πλέον αθάνατα: «Δέξαι μου τας πηγὰς τῶν δακρύων...». Και σε ένα άλλο τροπάριο της ακολουθίας της Μ. Τρίτης ακούμε: «μή μου τὰ δάκρυα παρίδης, η χαρά τῶν Ἀγγέλων». Και έτσι η πρώην αμαρτωλή λούζεται στο πνευματικό λουτρό των δακρύων της· σε πνευματικές πηγές. Και γίνεται λευκή σαν το κρίνο. Καθάρια σαν τα γάργαρα νερά.

«Τα δάκρυα της μετανοίας είναι το «δεύτερο βάπτισμα της ψυχής». Διδάσκουν οι Πατέρες της Εκκλησίας μας. Και μιλάνε για τον «νιπτήρα της αμαρτίας»· που είναι το μυστήριο της μετανοίας και τα δάκρυα. «Καὶ δάκρυον στάξαν ἰσοδυναμεῖ λουτρῶ παλλιγενεσίας και ἐπανάγει τὴν χάριν...», έγραφε ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης. Στα δάκρυα καταφεύγουν τόσοι και τόσοι, για να λευκανθούν από το ρύπο της αμαρτίας. «Δακρύων ὄμβρους» «προσάγουν» στο Νυμφίο Χριστό. Και προσπαθούν «...δάκρυσιν ἐξαλειῖψαι...τῶν πταισμάτων το χειρόγραφον...». «Όταν αμαρτήσεις βαριά, στείλε στο Θεό ως μεσιτεία τα καυτά σου δάκρυα» συμβουλεύει ο Άγιος Κυπριανός. Η εκκλησιαστική ιστορία μιλάει για τους «προσκλαίοντες». Για τους χριστιανούς, δηλαδή εκείνους, που όταν έπεφταν σε βαριά αμαρτήματα δεν έμπαιναν μέσα στο ναό. Στεκόντουσαν έξω από την πόρτα και με θερμά δάκρυα παρακαλούσαν, όσους προχωρούσαν μέσα, να προσευχηθούν στο Θεό γι' αυτούς.

Και πόσα αλήθεια! Πόσα δεν κατορθώνονται με της μετανοίας τα ειλικρινή δάκρυα! Μεγάλη η δύναμή τους. «Παντοκράτορ Κύριε, οἶδα πόσα δύνανται τα δάκρυα» ψάλλει ο υμνωδός. «Οὐδεμία ἐστὶ κακία, μη διαλυομένη τοῖς σωτηρίοις δάκρυσιν τῆς μετανοίας». Γράφει ο όσιος Νείλος. Και ο Στηθάτος προσθέτει: «Τα δάκρυα της μετανοίας είναι σαν ποτάμι, που πλημμυρίζει και ξεθεμελιώνει όλα τα κάστρα της αμαρτίας». Είναι ένα ζεματιστό νερό-ένα άλλο «υγρό πυρ»- που κατακαίει το κακό και καθαρίζει την καρδιά.

Ο Σατωβριάνδος παρέτεργησε: «Χρειάζονται χρόνια μετανοίας, για να σβήσουμε ένα πταίσμα μας από τη μνήμη των ανθρώπων. Για τον Θεό όμως αρκεί ένα και

μόνο δάκρυ». «Πολύ το πύρ τῆς ἁμαρτίας και ὀλίγω δακρύω σβέννυται». Βεβαιώνει και ο Ἅγιος Ἰωάννης ο Χρυσόστομος. Και προσθέτει: Με τα δάκρυα της μετανοίας «...τό ἐκ τῶν ἁμαρτημάτων ἀφανίζεται σκότος...». Και αλλού: «Οὐδέν οὔτω συγκολλᾷ και ἐνοῖ τῷ Θεῷ, ὡς τά τοιαῦτα δάκρυα». Δηλαδή× τίποτε δεν συγκολλάει με το Θεό, όσο της μετανοίας τα δάκρυα. Σε μια ἄλλη ομιλία του ο ιερός Χρυσόστομος ονομάζει τα δάκρυα της μετανοίας, φιλοσοφίας δάκρυα: «Ταῦτα φιλοσοφίας τά δάκρυα».

Με αυτά εξαγιάζεται η ψυχή. Και «αν το δάκρυ είναι δείγμα υγείας για το μάτι, είναι ὅμως σημεῖο εξυγιάνσεως για την ψυχή». Και αν τα δάκρυα, που αναφέραμε στην αρχή, ανακουφίζουν τον ἄνθρωπο, τα δάκρυα της μετανοίας τον λυτρώνουν. Δάκρυα σωτήρια. Ἐχουν λοιπόν μεγάλη αξία. «Τα βουρκωμένα μάτια είναι τα ωραιότερα για το Χριστό», γράφει κάπου ο Γάλλος ποιητής Ροστάν. Είναι τα ευεργετικότερα για τον ἄνθρωπο. Και πολύτιμα μπροστά στο Θεό. «Ο ουρανός πανηγυρίζει περισσότερο για το δακρύβρεχτο πρόσωπο ενός αμαρτωλού, παρά για το λευκό ἱμάτιο εκατό εναρέτων» λέγει ο Β. Ουγκώ. Και ο θεῖος Χρυσόστομος κήρυττε: «Οὐδέν ἥδιον ὀφθαλμῶν δεδακρυσμένων».

Μια Περσική παράδοση λέει τα εξής: Κατέβηκε κάποτε ἓνας Ἄγγελος στη γη. Για να βρει και να φέρει στον ουρανό ὅ,τι εκλεκτότερο υπάρχει σ' αυτή. Πρώτα ἔφερε μερικές σταγόνες από τον τίμιο ἰδρώτα ενός γεωργού. Κατόπιν τα δάκρυα μιας πονεμένης μάνας, που ἔκλαιγε απαρηγόρητα στ προσκέφαλο του ἄρρωστου παιδιού της. Τέλος μερικές σταγόνες αἷμα από ἓνα παλικάρι, που ξεψυχούσε στο πεδίο της μάχης. Τα εἶδε ὅλα αυτά ο Θεός με συμπάθεια. Αλλά υπάρχει και κάτι ἄλλο ἀκόμη πιο σπουδαῖο, λέει στον Ἄγγελο. Ἄνοιξε εκείνος τα φτερά του και ξανακατέβηκε στη γη. Και ενώ συλλογιζόταν, ποιο ἄραγε να είναι το πολυτιμότερο πράγμα, ἄκουσε κάποιον, που ἔκλαιγε και ἔχυνε πυκνά δάκρυα μετανοίας. Γρήγορα τα ἔφερε στον ουρανό. Α! μάλιστα, εἶπε ο Θεός. Αυτά τα δάκρυα είναι ὅ,τι πολυτιμότερο υπάρχει πάνω στη γη.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Δροσοσταλίδες της καρδιάς», επισκόπου Νικηφόρου, Μητροπολίτου Λευκάδος και Ἰθάκης

Πηγή: agiameteora.net